

ת"פ 24291/07/14 - מדינת ישראל נגד חליל אבו כף, עייד אבו עסא - זוכה, חאטם אבו עסא - נדון, האשם אבו רקייק - נדון, אמין אבו כף - זוכה

ת"פ 24291-07-14
10 אוקטובר 2016

בית משפט מחוזי באר שבע

לפני: כבוד השופטת טלי חיימוביץ
בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

1. חליל אבו כף
2. עייד אבו עסא - זוכה
3. חאטם אבו עסא - נדון
4. האשם אבו רקייק - נדון
5. אמין אבו כף - זוכה

הנאשמים

גזר - דין

בעניינו של נאשם 1

הנאשמים הורשעו לאחר שמיעת הוכחות בעבירות כדלקמן:

נאשם 1 - חבלה בכוונה מחמירה (ניסיון), לפי סעיף 329(א)(2) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "החוק"), תקיפת שוטר בעת מילוי תפקידו, לפי סעיף 274 לחוק, הפרעה לשוטר בעת מילוי תפקידו, לפי סעיף 275 לחוק, והתפרעות שסופה נזק, לפי סעיף 157 לחוק.

נאשמים 3 ו-4 - תקיפת שוטר בעת מילוי תפקידו, לפי סעיף 274 לחוק, חבלה ופציעה בנסיבות מחמירות (ניסיון), לפי סעיף 335(א) ו-25 לחוק בנסיבות סעיף 34א(1) לחוק, הפרעה לשוטר בעת מילוי תפקידו, לפי סעיף 275 לחוק, והתפרעות שסופה נזק, לפי סעיף 157 לחוק.

נאשמים 2 ו-5 זוכו.

כתב האישום

על פי עובדות כתב האישום, ביום 6.7.14 בשעה 22:00, במסגרת פעולות מחאה על רקע רצח הנער מוחמד אבו ח'דיר בירושלים, התקהלו מאות אנשים התקהלות אסורה, בכיכר הכניסה ליישוב תל שבע (להלן: "ההפגנה"). במסגרת ההפגנה, הושלכו בכניסה הדרומית ליישוב עומר, אבנים וזיקוקים לעבר מכוניות, וגרמו להם לנזקים. משהגיעה המשטרה למקום, נסוגו המפגינים לעבר הכניסה ליישוב תל שבע. כשהגיעו השוטרים לשם, החלו המפגינים לירות לעברם זיקוקים

לגלגל צמיגים בוערים, וליידות בהם אבנים. האבנים פגעו במספר שוטרים, וגרמו להם חבלות, וכן גרמו נזק לכלי רכב משטרהיים. בנוסף, הבעירו המפגינים, ובכללם הנאשמים, מספר מוקדי אש על כביש הגישה לישוב תל שבע, והציתו ארון חשמל.

נאשם 1, ביחד עם מפגינים נוספים, יידה אבנים גדולות לעבר השוטרים, בכוונה לפגוע בהם ולמנוע את מעצרם.

נאשמים 3 ו-4 היו מודעים לכך ששותפיהם להתפרעות מיידיים אבנים לעבר שוטרים וכלי רכב, בכוונה לחבול בשוטרים חבלה חמורה.

לאחר שמיעת ההוכחות הורשעו הנאשמים בעבירות שיוחסו להם, אולם כל אחד מהם הורשע רק במעורבות באירוע בו נתפס בתוך תל שבע, ולא בכלל אירועי ההפגנה.

עבר פלילי

לנאשם 1 הרשעה קודמת בעבירות של קשירת קשר לפשע וגניבה מרכב, ורישום ללא הרשעה בעבירות שבל"ר ונהיגת רכב מנועי ללא רישיון.

לנאשם 3 שתי הרשעות קודמות בעבירות של הפרעה לשוטר, התחזות כאדם אחר במטרה להונות, גניבה וקשירת קשר לעוון.

לנאשם 4 אין עבר פלילי.

טיעוני ב"כ הצדדים

ב"כ המאשימה עתר להחמיר בענישת הנאשמים. לטענתו, הערכים החברתיים שנפגעו, הם שלטון החוק, הסדר הציבורי, ביטחון הציבור ושלמות גופם ורכושם של גורמי אכיפת החוק. הנאשמים פעלו באופן מתוחכם, מתוכנן, תוך התארגנות קבוצתית, והכל בכדי לפגוע בשלטון החוק ובריבונותו. הנאשמים סיכנו את חיי השוטרים שמילאו תפקידם כחוק, בכך שיידו אבנים ובקבוקי תבערה לעברם, מעשים בהם גלום פוטנציאל מסוכנות לחיי השוטרים, עוברי האורח והרכוש. בעקבות המעשים נגרמו נזקים לניידות משטרה, תשתיות וכבישים.

ב"כ המאשימה עתר לקבוע מתחם עונש הולם שבין שנתיים עד חמש שנות מאסר.

ברף על המתחם ביקש להחמיר בעונשיהם של נאשמים 1 ו-3, נוכח עברם הפלילי. בנוסף, ביחס לכל הנאשמים, עתר ליתן משקל לשיקול הרתעת הרבים, על רקע ריבוי מקרי יידוי אבנים והתפרעויות אלימות. על כן, עתר להשית על הנאשמים עונש מאסר ברף האמצעי של המתחם, מאסר מותנה וקנס.

ב"כ נאשם 1 טען, כי הפגיעה בערכים המוגנים מצומצמת, שכן בסופו של יום נאשם 1 הורשע רק בעבירות שבוצעו בתוך תל-שבע, וכתוצאה ממעשיו, שעיקרם השלכת אבנים, לא נגרם נזק לגוף או לרכוש. עוד נטען, כי בשים לב לעובדה

שרוב המשתתפים באירוע לא נעצרו ולא הועמדו לדין, יש מקום להקל בקביעת המתחם של המעטים שכן נשפטו. בקביעת המתחם עתר הסנגור לשקול לקולא את חלוף הזמן מיום ביצוע העבירה, עברו הפלילי המינורי, נסיבותיו האישיות והמשפחתיות של הנאשם, שהוא בן 24, נשוי ואב לתינוקת, ואת הפגיעה הצפויה במשפחתו, היה ויטל עליו מאסר בפועל. על כן, עתר להטיל על הנאשם עונש של מאסר שירוצה בעבודות שירות בניכוי ימי מעצרו, מאסר מותנה וקנס.

באי כוח נאשמים 3 ו- 4 טענו אף הם כי הפגיעה בערכים המוגנים היא ברף נמוך. חלקם של הנאשמים בביצוע העבירה הוא מכוח דיני השותפות, והתבטא בנוכחותם במקום בלבד, ולא בביצוע בפועל של מעשי אלימות. עוד נטען, כי הצטרפותם להפגנה היתה ספונטנית, לא קדם לה תכנון, היא לא נבעה ממניע אידיאולוגי, אלא רק מרצח הנער מוחמד אבו ח'דיר. בתוך המתחם עתרו באי כוח הנאשמים לשקול לקולא את חלוף הזמן ממועד ביצוע העבירה ואת נסיבותיהם האישיות והמשפחתיות של הנאשמים. נאשם 3 בן 27, נשוי ואב לשני ילדים, משפחת מוצאו מונה זוג הורים ותשעה אחים. נאשם 4 בן 30, נשוי, משפחת מוצאו מונה אם ועשרה אחים, ואביו נפטר לפני כארבע שנים ממחלה קשה. הנאשמים נושאים בנטל פרנסת משפחותיהם, עברו הפלילי של הנאשם 3 אינו מכביד, ונאשם 4 נעדר עבר פלילי. הסנגורים עתרו לקבוע מתחם עונש הולם הנע בין מאסר מותנה, לבין מאסר בן מספר חודשים שירוצו בדרך של עבודות שירות.

נאשם 1 בחר שלא להוסיף דבר על דברי סניגורו, נאשמים 3 ו- 4 מסרו, כי לא יחזרו על מעשיהם.

דין

הערכים המוגנים שנפגעו ממעשי הנאשמים, הם הגנה על שלום הציבור ובטחונו; שמירה על הסדר הציבורי; הגנה על שלמות הגוף ושמירת החיים, והגנה על אנשי כוחות הביטחון, העושים לילות כימים להגן על שלום הציבור, לעיתים תוך סיכון חייהם.

כבר נפסק, כי הסיכון הנשקף לביטחון הציבור מאירועי אלימות קשים של ידיו אבנים, בכללם, על אנשי כוחות הביטחון, מחייב הטלת ענישה מחמירה, בפרט כאשר הדבר נעשה על רקע לאומני-אידיאולוגי. כן נפסק, כי אבן מהווה נשק קר ופגיעתה עלולה לגבות מחיר דמים.

משנה חומרה יש לראות בביצוע העבירות כלפי אנשי אכיפת החוק במהלך התפרעויות רבות משתתפים, שכן באירועים אלו מתווסף גורם של התרסה נגד שלטון החוק, והחשש מהסלמת האלימות עד כדי סיכון בפגיעות בגוף או בנפש, גובר. בית המשפט העליון חזר לא אחת על החומרה הרבה שיש לייחס לאירועים מסוג זה, הכוללים ידיו אבנים לעבר כוחות הביטחון, ומעמידים את חייהם ובריאותם בסיכון ממשי, מבטאים זלזול בשלטון החוק ופגיעה בנציגיו. מעשים מעין אלה מצדיקים ענישה מחמירה. ראה דברים של כב' השופט ג'ובראן בע"פ 6642/09 מדינת ישראל נ' גביש (30.12.2009):

"הדעת אינה סובלת מעשי תקיפה של נציגי החוק אשר עושים את עבודתם נאמנה למען שמירת הסדר הציבורי ובטחון הציבור. יש להוסיף מעשים בהם אדם לוקח את החוק לידי, לשם הפרעה לעובדי ציבור במילוי תפקידם. מעשים אלו מערערים את המוסכמות הבסיסיות ביותר של החברה הדמוקרטית בה אנו חיים. חברה המכבדת את שלטון החוק ואת זכויותיו של הזולת לא תאפשר פגיעה בנציגי החוק, וכל פגיעה שכזו צריכה להיתקל בקיר ברזל של אפס סובלנות, על מנת לגדוע אלימות מסוג זה במהירות האפשרית. כאמור אל

מול אלימות שכזו המכרסמת ביסודות חברתנו הדמוקרטית יש לנקוט בענישה מרתיעה מאחורי סורג וברז.

מידת הפגיעה בערכים בנסיבות העניין, בינונית עד גבוהה. הנאשמים הצטרפו להתקהלות אסורה בת מאות אנשים, התקהלות אשר היתה אלימה מלכתחילה, במסגרתה השליכו המפגינים לעבר השוטרים זיקוקים וצמיגים בוערים וידו בהם אבנים. נאשם 1 גם השתתף בפועל בידי אבנים לעבר השוטרים. למרבה המזל לא נגרם נזק פיזי למי מאנשי כוחות הביטחון, אולם פוטנציאל הסיכון היה רב וכך גם הנזק הצפוי, מה שמעצים את חומרת האירוע.

פסיקה נוהגת

הפסיקה שתוצג להלן, אינה בהכרח בעבירות החמורות בהן הורשעו הנאשמים, דהיינו, עבירות לפי סעיפים 329(א)(2) או 335 לחוק, אולם בנסיבות זהות לנסיבות נשוא תיק זה, דהיינו, השלכת אבנים על שוטרים במסגרת הפגנה לא חוקית.

עפ"ג (מחוזי י-ם) 21523-08-15 מדינת ישראל נ' עיסאם ענאתי (14.10.15) - המשיב הורשע, על פי הודאתו, בעבירות של ניסיון תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות והתפרעות, בכך שבמהלך התפרעות באזור שער שכם בירושלים, במסגרתה ידו המתפרעים אבנים ובקבוקי זכוכית אל עבר כוחות המשטרה, ידה המשיב שתי אבנים לעבר כוח משמר הגבול. בית משפט השלום קבע מתחם ענישה שבין חודשי מאסר בודדים לריצוי בפועל ועד שלושה עשר חודשים, וגזר עליו חמישה חודשי מאסר. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המדינה, וקבע מתחם ענישה הנע בין **שישה לחמישה עשר חודשי מאסר**, והעמיד את עונש המאסר בפועל על **תשעה חודשים**.

עפ"ג (מחוזי י-ם) 15980-07-15 מדינת ישראל נ' אחמד עוויסאת (16.7.15) - המשיב הורשע על פי הודאתו, בבית משפט השלום, בעבירות של התפרעות וניסיון לתקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, בגין השתתפות בהתפרעות וידיו אבנים לעבר שוטרים. המשיב ידה אבנים לעבר שוטרים. האבנים פגעו בשוטרים, אך לא גרמו לפציעתם בשל אמצעי המיגון אותם עטו. בית משפט השלום קבע מתחם ענישה בין שלושה חודשים לשנת מאסר בפועל, וגזר על המשיב עונש מאסר בן שלושה חודשים ויום, בשים לב לגילו הצעיר והעד עבר פלילי. בית המשפט המחוזי קיבל את הערעור, החמיר בעונשו של הנאשם והעמיד את תקופת המאסר על **שישה חודשים**, תוך שקבע כי גם עונש זה מקל, והושת על המשיב מאחר וערכאת הערעור אינה ממצה את הדין עם הנאשם.

עפ"ג (מחוזי י-ם) 30191-02-15 מדינת ישראל נ' אמג'ד אגרוף (31.3.15) - המשיב הורשע על פי הודאתו, בבית משפט השלום, בעבירות של הפרת הוראה חוקית, ניסיון לתקיפת שוטר בנסיבות מחמירות והתפרעות, בכך שבמהלך התפרעות אלימות וידיו אבנים בהר הבית, ידה המשיב מספר אבנים לעבר כוחות הביטחון. בית משפט השלום קבע מתחם ענישה הולם הנע בין **ארבעה לעשרה חודשי מאסר**, השית על המשיב **שמונה חודשי מאסר** בפועל והפעיל עונש מאסר מותנה בן שישה חודשים. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המדינה על קולת העונש, קבע מתחם עונש שבין **שבעה עד שמונה עשר חודשי מאסר**, והעמיד את עונשו של המשיב על **אחד עשר חודשי מאסר**, להם נוספו, במצטבר, שלושה חודשי מאסר מותנה שהופעלו.

עפ"ג (מחוזי י-ם) 50469-07-15 באסל מחמוד נ' מדינת ישראל (3.11.15) - המערער הורשע על פי הודאתו בעבירות של התפרעות וניסיון לתקיפת שוטר בנסיבות מחמירות. בעקבות פעילות יזומה של המשטרה לביצוע צו מעצר באזור שכונת עיסאווייה בירושלים, החלה התפרעות, במהלכה הקיפו עשרות מתושבי השכונה כוחות משטרה שהגיעו למקום, יידו לעברם אבנים, סלעים וזיקוקים, והושלכו בקבוקי תבערה. המערער יידה אבן לעבר השוטרים. בית משפט השלום קבע מתחם ענישה הנע בין **מספר חודשי מאסר לשנת מאסר**. בשים לב לגילו של המערער, בן 54, והיותו אב לשמונה ילדים, גזר עליו עונש מאסר בפועל בן **ארבעה חודשים**. בית המשפט המחוזי דחה את הערעור.

עפ"ג (מחוזי י-ם) 45440-10-13 מדינת ישראל נ' יעקב אבו מאדי (18.12.13) - המשיב הורשע על פי הודאתו בעבירות של תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות והתפרעות. במסגרת אירועי יום הנכבה, התקהלו והתפרעו צעירים, ביניהם הנאשם, אשר גם ידה אבנים לעבר כוחות המשטרה. במסגרת הסדר הטיעון המאשימה הגבילה עצמה לרף מקסימאלי של שישה חודשי מאסר. בסופו של יום נגזר על המשיב, מאסר בן חודשיים לריצוי בעבודות שירות. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המדינה והעמיד את העונש על **שלושה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות**.

עפ"ג (מחוזי י-ם) 33871-01-15 מדינת ישראל נ' אשרף עזאזיה (19.4.15) - המשיב הורשע בעבירות של תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות והתפרעות, בכך שיידה אבנים לעבר שוטרים. אחת מהאבנים פגעה בשוטר. בית משפט השלום קבע מתחם עונש הולם הנע בין שלושה לחמישה עשר חודשים, והשית על הנאשם עונש מאסר בן שלושה חודשים ויום, תוך שהביא בחשבון העדר עבר פלילי. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המדינה, וקבע כי היה מקום לקבוע תקרה גבוהה יותר של מתחם העונש, והחמיר **לשבעה חודשי מאסר בפועל**.

עפ"ג (מחוזי י-ם) 48515-02-15 פאיז קאווס נ' מדינת ישראל (22.6.14) - המערער הורשע על פי הודאתו, בעבירות של התפרעות וניסיון לתקיפת שוטרים בנסיבות מחמירות. המערער ביחד עם אחרים, שהם ברחבת הר הבית בירושלים והשתתף בהתפרעות, שכללה ירי זיקוקים ויידו אבנים לעבר כוחות המשטרה שנכחו במקום, במטרה להשליט סדר. המערער עצמו זרק אבן לעבר כוחות הביטחון. בית משפט השלום גזר עליו שישה חודשי מאסר לריצוי בפועל. בית המשפט המחוזי קבע כי מתחם העונש הולם הנע בין מספר חודשי מאסר לריצוי בפועל לבין שנת מאסר, ודחה את הערעור.

בטרם אקבע את מתחם העונש ההולם, אבקש להתייחס לטענת האכיפה הבררנית שהעלו הנאשמים, לפיה, למרות שבאירוע השתתפו עשרות ואולי מאות מפגינים אלימים, הגישה המדינה שני כתבי אישום כנגד שישה אנשים בלבד. זוהי לשיטתם, אכיפה בררנית, המצדיקה הקלה בקביעת המתחם והעונש בתוכו.

איני מקבלת טענה זו בנסיבות העניין.

החלטה להעמיד לדין רק חלק מהמעורבים בפרשה, כשלעצמה, אינה בהכרח אכיפה בררנית. עליה להיות תוצאה של כוונה להשיג מטרה פסולה, או של שיקול זר או שרירות לב. נטל הוכחת הטענה מוטל על הנאשם, שכן הרשות המנהלית נהנית ככלל מן החזקה לפיה פעולותיה נעשות כדין. עם זאת נפסק:

"אם לאורה ישיסוד בראיות לטענה שלאכיפה בררנית,

מתערערת החזקה בדבר חוקיות ההחלטה המינהלית. כתוצאה, עובר הנטל להראות כי האכיפה,

אף שהיא נראית בררנית,

בפועל היא מתבססת על שיקולים ענייניים בלבד, שיש להם משקל מספיק כדי לבסס עליהם את החלטת הרשות. אמהרשות

אינה מרימה נטל זה, עשויה בית-

המשפט לפסול את החלטת הבגין שיקול לזרא ובגין פגם אחר שנתגלה בה, אולתתסעד אחר כנגד הפגיעה בשוויון, לפינסיבו

תהמקרה."

בג"ץ 6396/96 זקין נ' ראש-עיריית באר-שבע, פ"ד נג(3) 305, 289 (1999).

במסגרת פרשת ההוכחות, לא הובאו ראיות, אפילו לא לכאורה, לפיהן, ההחלטה להעמיד לדין שישה אנשים מתוך המון רב, היתה החלטה שרירותית, שלא התבססה על נימוקים ענייניים, או שנבעה ממניעים זרים. איני יודעת כמה שוטרים נשלחו לפזר את ההפגנה, כמה מפגינים הצליחו השוטרים לתפוס, ונגד כמה מאותם מפגינים שנתפסו לא הוגש כתב אישום. לא הוצג בפני חומר החקירה בתיקים בהם הוחלט שלא להגיש כתב אישום, ולכן איני יודעת מה היו הראיות לכאורה כנגד כל אחד מהחשודים. בנסיבות אלה, ברי כי לא אוכל לומר ולו לכאורה, כי היה מקום להגיש כתבי אישום נוספים כנגד אלה שנתפסו. בוודאי לא אוכל לומר, כי מדובר בהחלטות שרירותיות.

לפיכך, אין מקום לטענת האכיפה הבררנית, גם לא לעניין העונש, והיא נדחית.

גם חלוף הזמן אין בו כדי לסייע לנאשמים, שכן נגרם בעטיים, בתחילה בשל ניהול ההוכחות, ובהמשך, בשל בקשות דחייה שהוגשו על ידיהם.

בקביעת המתחם שקלתי את נסיבות ההפגנה, אשר היתה אלימה ביותר, כרכה שימוש באבנים ובקבוקים, כללה מספר רב של מפגינים, התפרסה על פני שטח נרחב, וגרמה לקושי גדול לכוחות הביטחון. לקולא שקלתי כי איש מכוחות הביטחון לא נפגע פגיעה רצינית.

מאחר ונאשם 1 הורשע בידוי מספר אבנים נגד השוטרים, ואילו נאשמים 3 ו-4 הורשעו רק בהשתתפות בהפגנה ובביצוע העבירות מכוח דיני השותפות, אקבע שני מתחמי עונש נפרדים, האחד לנאשם 1 והשני לנאשמים 3 ו-4.

אשר על כן אני קובעת מתחם עונש הולם למעשיו של נאשם 1, בין 10-18 חודשי מאסר, ולמעשי נאשמים 3 ו-4, בין 7-16 חודשי מאסר.

בקביעת העונש בתוך המתחם, שקלתי לחומרה את עברו של נאשם 1 הכולל הרשעה קודמת בעבירות רכוש שבוצעו בשנת 2010, ולקולא את מצבו המשפחתי, אשר פורט לעיל.

אשר לנאשם 3, שקלתי לחומרה את עברו, הכולל שתי הרשעות קודמות בעבירות של הפרעה לשוטר, מרמה ורכוש, אשר בוצעו בשנים 2009 ו-2012, ולקולא, את מצבו המשפחתי שפורט לעיל.

ביחס לנאשם 4 שקלתי לקולא העדר עבר פלילי ומצבו המשפחתי. בשל העדר עבר פלילי, יהיה עונשו הנמוך ביותר.

כן שקלתי את ניהול ההליך עד תום, על ידי כל הנאשמים. זו אמנם זכותם של הנאשמים, אולם מיצוי זכות זו שולל מהם את ההקלות הניתנות לנאשמים אשר מודים וחוסכים זמן שיפוטי, וכן מלמד על העדר חרטה על מעשיהם. אציין כי

בדוגמאות הפסיקה שצוטטו לעיל, רוב הנאשמים הורשעו על פי הודעתם.

אשר על כן אני גוזרת על נאשם 1 את העונשים הבאים:

1. אחד עשר חודשי מאסר בפועל, מהם ינוכו הימים ששהה הנאשם במעצר.
2. שישה חודשי מאסר על תנאי, שלא יעבור תוך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר, עבירה בה הורשע בתיק זה.

זכות ערעור תוך 45 יום מהיום לבית המשפט העליון.

ניתן והודע היום, ח' תשרי תשע"ז, 10 אוקטובר 2016, בהעדר הצדדים.